

ความเห็นในการวินิจฉัยคดีส่วนตน

ของ นายจรัญ ภักดีธนากุล ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

คำวินิจฉัยที่ ๑๖/๒๕๕๒

เรื่องพิจารณาที่ ๑๑/๒๕๕๐

วันที่ ๔ พฤศจิกายน พุทธศักราช ๒๕๕๒

ประเด็นวินิจฉัย

ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๒๒๕ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒๑๕ ประกอบมาตรา ๒ มาตรา ๔ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๗ มาตรา ๒๘ และมาตรา ๑๕๗ วรรคหนึ่ง หรือไม่

ความเห็น

ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๒๒๕ เป็นบทบัญญัติว่าด้วยวิธีการอุทธรณ์ คำพิพากษาหรือคำสั่ง โดยกำหนดให้ผู้อุทธรณ์ จัดทำอุทธรณ์เป็นหนังสือยื่นต่อศาลชั้นต้นภายในกำหนด หนึ่งเดือนนับแต่วันที่ได้อ่านคำพิพากษาหรือคำสั่ง และผู้อุทธรณ์ต้องนำเงินค่าธรรมเนียมซึ่งต้องใช้ แก่คู่ความฝ่ายที่ชนะคดีตามคำพิพากษาของศาลชั้นต้นมาวางศาลพร้อมกับอุทธรณ์นั้นด้วย เงินค่าธรรมเนียม ซึ่งจะต้องใช้แก่คู่ความอีกฝ่ายหนึ่งตามคำพิพากษาศาลชั้นต้นที่ผู้อุทธรณ์จะต้องนำมาวางศาลพร้อมกับ คำฟ้องอุทธรณ์ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๒๒๕ นี้ เป็นเงินที่วางไว้เพื่อเป็นประกันว่า หากในที่สุดศาลอุทธรณ์พิพากษาให้ผู้อุทธรณ์ต้องชำระค่าธรรมเนียมแทนคู่ความที่ชนะคดีแล้ว ผู้ชนะคดีจะมีสิทธิได้รับค่าธรรมเนียมที่ได้ออกใช้ไปก่อนคืนจากเงินที่ผู้อุทธรณ์วางไว้ได้โดยผู้ชนะคดี ไม่จำเป็นต้องดำเนินการบังคับคดี บทบัญญัตินี้ใช้บังคับแก่คู่ความทุกฝ่ายอย่างเท่าเทียมกัน การที่ผู้ร้อง ได้แย้งว่าประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๒๒๕ เป็นบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ขัดขวาง การนำคดีขึ้นสู่ศาลให้ครบทั้งสามชั้นศาลนั้น พิจารณาแล้วเห็นว่า เงินค่าธรรมเนียมที่ต้องใช้แก่คู่ความ อีกฝ่ายหนึ่งที่ผู้อุทธรณ์ต้องนำมาวางศาล เป็นเงินที่ผู้อุทธรณ์จะต้องชำระตามคำพิพากษาศาลชั้นต้นอยู่แล้ว หากศาลอุทธรณ์พิพากษาให้ผู้อุทธรณ์ชนะคดี ผู้อุทธรณ์ก็มีสิทธิที่จะได้รับคืนไป การวางเงินดังกล่าว จึงไม่อาจถือว่าผู้อุทธรณ์ได้ปฏิบัติตามคำพิพากษาของศาลชั้นต้นไปทันทีในขณะที่ยังมีสิทธิที่จะยื่นอุทธรณ์

เนื่องจากคู่ความฝ่ายที่ชนะคดียังไม่มีสิทธิได้รับเงินค่าธรรมเนียมดังกล่าว จนกว่าจะมีคำพิพากษาของศาลอุทธรณ์ยื่นตามคำพิพากษาของศาลชั้นต้น บทบัญญัติมาตรา ๒๒๕ เป็นบทบัญญัติที่กำหนดหลักเกณฑ์วิธีการในการยื่นอุทธรณ์คำพิพากษาหรือคำสั่งให้เหมาะสมและเป็นธรรมแก่คู่ความทุกฝ่ายเท่านั้น เพราะเงินค่าธรรมเนียมที่ต้องใช้แก่คู่ความอีกฝ่ายหนึ่งดังกล่าว หากไม่มีการอุทธรณ์ ผู้อุทธรณ์ก็ย่อมที่จะต้องชดใช้ให้แก่คู่ความฝ่ายที่ชนะคดีตามคำพิพากษาของศาลชั้นต้นอยู่แล้ว และตราบใดที่ยังไม่มีคำพิพากษาศาลอุทธรณ์กลับคำพิพากษาของศาลชั้นต้น ผู้อุทธรณ์ก็ย่อมมีความรับผิดชอบในเงินค่าธรรมเนียมนั้นอยู่ตลอดเวลา การวางเงินค่าธรรมเนียมตามมาตรา ๒๒๕ จึงไม่เกี่ยวข้องกับการขัดขวางการดำเนินคดีโดยไม่เป็นธรรมแต่อย่างใด ดังนั้น ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๒๒๕ ในส่วนที่บัญญัติให้ผู้อุทธรณ์ต้องนำเงินค่าธรรมเนียมซึ่งต้องใช้แก่คู่ความอีกฝ่ายหนึ่งมาวางศาลพร้อมกับอุทธรณ์ จึงไม่ใช่บทบัญญัติที่เป็นการล่วงละเมิดศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ หรือจำกัดตัดสิทธิเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญให้ความคุ้มครองรับรองไว้แต่ประการใด

ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๒๒๕ ในส่วนที่บัญญัติให้ผู้อุทธรณ์ต้องนำเงินค่าธรรมเนียมซึ่งจะต้องใช้แก่คู่ความอีกฝ่ายหนึ่งมาวางศาลพร้อมกับการยื่นอุทธรณ์จึงไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒๑๕ ประกอบมาตรา ๒ มาตรา ๔ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๗ มาตรา ๒๘ และมาตรา ๑๕๗ วรรคหนึ่ง ตามคำโต้แย้งของผู้ร้อง ซึ่งมีได้ขัดหรือแย้งต่อบทมาตราอื่นใดในรัฐธรรมนูญด้วย

นายจรัญ ภักดีธนากุล

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ